

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Zespół Placówek Oświatowych w Kadłubie 2023

Wstęp

- I. Definicje związane z doradztwem zawodowym:
- II Podstawy prawne regulujące doradztwo zawodowe w szkole
- III Założenia ogólne
- IV Podmioty realizacji zadań Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa zawodowego
PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO
- V Grupy przedszkolne
- VI Klasy I-III
- VII Klasy IV-V
- VIII Klasa VII
- IX Harmonogram działań
- IX Ewaluacja

Wstęp

W obecnych czasach świat w jakim dorastają młodzi ludzie zmienia się i przekształca niezwykle szybko. Duża dynamika zmian oraz natłok informacji wymaga od młodych ludzi podjęcia długofalowych planów oraz precyzyjnego projektowania własnej przyszłości. Uczniowie tworząc projekt własnej przyszłości i planów nauki, a później kariery zawodowej mają trudne zadanie, ponieważ muszą być świadomi ciągłych zmian i niejednokrotnie muszą te plany korygować i zmieniać. Dlatego bardzo ważne jest aby uczeń kończący pierwszy etap nauki w szkole podstawowej był wyposażony w wiadomości i umiejętności pomocne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru dalszej ścieżki edukacji, a w przyszłości satysfakcjonującej i ciekawej pracy zgodnej z własnymi umiejętnościami, kompetencjami i zainteresowaniami.

Podstawą doradztwa zawodowego na tym etapie edukacji powinno być nastawienie młodego człowieka na poznanie siebie, własnych zasobów i ograniczeń, możliwości oraz predyspozycji zawodowych aby mógł dokonać trafego wyboru.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego ma przyczynić się do przygotowania uczniów i ich rodziców do podjęcia świadomej decyzji dotyczącej dalszej drogi kształcenia oraz w przyszłości świadomego wyboru odpowiedniej pracy zawodowej.

I. Definicje związane z doradztwem zawodowym:

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę lub placówkę

Działania związane z doradztwem zawodowym – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Preorientacja zawodowa – ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżenie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

Orientacja zawodowa – ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I-IV szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Doradztwo zawodowe – uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII-VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych , a także zawodowych.

II. Podstawy prawne regulujące doradztwo zawodowe w szkole

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. - Prawo oświatowe (art. 47 ust. 1 pkt 4)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591 oraz z 2018 r. poz. 1647)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019r., poz. 325)

III. Założenia ogólne

Głównym celem preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego jest wspieranie uczniów w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych, który będzie realizowany poprzez :

- wdrażanie uczniów do samopoznania oraz kształtowanie wiedzy na temat własnych zasobów i ograniczeń,
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania i analizowania własnych zasobów oraz ograniczeń pod kątem planów i aspiracji zawodowych,
- zachęcanie uczniów do poznania różnych grup zawodowych,
- kształtowanie wiedzy o rynku pracy oraz umiejętności krytycznej analizy procesów w nim zachodzących,
- rozwijanie umiejętności planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej uwzględniającej

- edukację przez całe życie,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania i analizowania informacji dotyczących zawodów oraz rynku pracy,
 - rozwijanie świadomości dotyczącej znaczenia pracy w życiu człowieka,
 - kształtowanie wiedzy dotyczącej pełnienia ról na rynku pracy – pracownika, współpracownika, pracodawcy,
 - rozwijanie kompetencji miękkich związanych z planowaniem, pracą zespołową, zarządzaniem zadaniami w czasie oraz ustalaniem priorytetów,
 - rozwijanie umiejętności identyfikacji osób i instytucji wspomagających planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej oraz świadomości w jakich sytuacjach zwrócić się o poradę i wsparcie.

IV. Podmioty realizacji zadań Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa zawodowego

- Dyrektor szkoły
- Koordynator Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego
- Doradca zawodowy
- Wychowawcy
- Nauczyciele przedmiotu i kół zainteresowań
- Nauczyciel bibliotekarz
- Wychowawcy świetlicy
- Pedagodzy szkolni i specjaliści

Zadania dyrektora szkoły:

- Organizacja działań dotyczących doradztwa zawodowego
- Tworzenie arkusza organizacji pracy szkoły z uwzględnieniem doradztwa zawodowego, oferty zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań,
- Stwarzanie wszystkim nauczycielom możliwości doskonalenia zawodowego oraz pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności w zakresie doradztwa zawodowego
- Podejmowanie działań mających na celu modyfikację i dostosowywanie dokumentów szkolnych pod kątem doradztwa zawodowego
- Współpraca ze środowiskiem lokalnym oraz instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach skierowanych do uczniów z zakresu doradztwa zawodowego
- Współpraca z koordynatorem i podmiotami realizującymi Wewnętrznszkolny System Doradztwa Zawodowego
- Organizacja wspomagania realizacji działań związanych z preorientacją, orientacją i doradztwem zawodowym mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze

Zadania Koordynatora Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

- Opracowanie, monitorowanie i modyfikacja Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego
- Koordynowanie i ewaluacja działań Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego
- Propagowanie wśród nauczycieli idei rozwijania wiedzy z zakresu doradztwa zawodowego
- Aktywne uczestniczenie w szkoleniach dotyczących doradztwa zawodowego
- Bieżące informowanie nauczycieli, uczniów i rodziców o aktualnych działaniach szkoły i

środowiska lokalnego w zakresie doradztwa zawodowego

- Aktywna współpraca z wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem, nauczycielem bibliotekarzem, wychowawcami świetlicy oraz wszystkimi podmiotami wspierającym uczniów uzdolnionych
- Zbieranie informacji od nauczycieli, wychowawców, pedagoga

Zadania wychowawców

- Określanie mocnych stron uczniów, predyspozycji, uzdolnień i zainteresowań
- Eksponowanie w trakcie bieżącej pracy z uczniami związków realizowanych treści
- nauczania z treściami dotyczącymi preorientacji, orientacji i doradztwa zawodowego
- - Realizowanie tematów związanych z preorientacją, orientacją i doradztwem
- zawodowym na godzinach wychowawczych
- - Współpraca z rodzicami uczniów w zakresie planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej
- Wskazywanie uczniom specjalistów mogącym wesprzeć w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej
- - Współpraca z innymi podmiotami Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w zakresie realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego
- Przekazywanie wiedzy o zrealizowanych działaniach z zakresu doradztwa zawodowego
- koordynatorowi WSDZ
- - wnioskowanie przyznawania stypendiów i nagród dla uczniów uzdolnionych

Zadania nauczycieli przedmiotowych i kół zainteresowań

- Określanie mocnych stron, uzdolnień, predyspozycji i zainteresowań uczniów,
- Eksponowanie w trakcie bieżącej pracy z uczniami związków realizowanych treści
- nauczania z treściami dotyczącymi preorientacji, orientacji i doradztwa zawodowego
- Współpraca z wychowawcami w zakresie realizacji zajęć z orientacji i doradztwa zawodowego
- Motywowanie uczniów do udziału w olimpiadach, konkursach zawodoznawczych
- Przygotowanie uczniów do konkursów zawodoznawczych
- Organizacja kącików zawodoznawczych w sali edukacyjnej
- Współpraca z innymi podmiotami Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego
- Przekazywanie wiedzy o zrealizowanych działaniach z zakresu doradztwa zawodowego koordynatorowi WSDZ
- Podnoszenie swoich kwalifikacji w zakresie realizacji zadań z orientacją i doradztwem zawodowym
- Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach związanych z doradztwem zawodowym
- Podnoszenie swoich kwalifikacji w zakresie realizacji zadań z orientacją i doradztwem

Zadania nauczyciela bibliotekarza

- Gromadzenie literatury i materiałów dotyczących preorientacji, orientacji i doradztwa zawodowego

oraz informowanie o nowych zbiorach nauczycieli, uczniów i rodziców

- Współpraca z doradcą zawodowym oraz innymi podmiotami WSDZ w zakresie realizacji działań z doradztwa zawodowego
- Włączanie się do organizacji przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzeń dotyczących doradztwa zawodowego
- Udzielanie informacji źródłowych

Zadania wychowawców świetlicy

- Uwzględnianie w planie pracy świetlicy potrzeb związanych z doradztwem zawodowym
- Włączanie w realizowane zajęcia treści związanych z doradztwem zawodowym
- Zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach świetlicowych rozwijających zainteresowania uczniów
- Pobudzanie kreatywnego myślenia poprzez zajęcia plastyczne
- Pomoc dzieciom w przygotowaniu prac do konkursów między-świetlicowych z zakresu doradztwa zawodowego
- Organizacja kącików zawodoznawczych
- Współpraca z doradcą zawodowym oraz innymi podmiotami WSDZ w zakresie realizacji działań z doradztwa zawodowego

Zadania pedagoga szkolnego i specjalistów

- Aktywna współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, nauczycielami oraz podmiotami Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego
- Określanie mocnych stron uczniów, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień
- Włączanie się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjno - zawodowych
- Wskazywanie uczniom specjalistów udzielających wsparcia w wyborze ścieżki kształcenia

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

V. Grupy przedszkolne

1. Treść rozporządzenia

§ 2. 1. Publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne formy wychowania przedszkolnego, publiczne szkoły, z wyjątkiem artystycznych, oraz publiczne placówki, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, realizują doradztwo zawodowe przez prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

§3, pkt l) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego na zajęciach edukacyjnych prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego;

pkt 7) w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w ramach wizyt

zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci, uczniów i słuchaczy środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy

§ 7. I. Doradztwo zawodowe na zajęciach, o których mowa w § 3 pkt 1-3, realizują nauczyciele prowadzący te zajęcia.

2. Cele główne

- rozwijanie wiedzy dotyczącej zawodów i ich znaczeniu, redukowanie stereotypów dotyczących aktywności zawodowej wdrażanie do szacunku wobec pracy własnej i innych rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i talentów
- rozwijanie kompetencji związanych z pracą w zespole i organizacją aktywności własnej

3. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego

Literatura pomocna w realizacji zajęć:

- Bujakowski M., Chmiel I., Hytkowska-Fąfara J., Łabędzka-Stanecka K., Sarad-Dec K., Sowiar D., Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017
- Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016
- Grzeszkiewicz B. (red.), Preorientacja zawodowa dzieci w wieku przedszkolnym, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2004.
- Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016
- Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011
- Strzemińska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Filmy <http://www.abc.tvp.pl/19256593/kulisy-czyli-blekitek-poznajemy-zawody>

VI. Klasy I-III

1. Treść rozporządzenia

§2, pkt.3. Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I-VI szkół podstawowych obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

§3, pkt. 2 w klasach I-VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy;

pkt 6 w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, z wyjątkiem szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

pkt 7 w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w ramach wizyt

zawodowców, które mają na celu poznanie przez dzieci, uczniów i słuchaczy środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy

§ 7. I. Doradztwo zawodowe na zajęciach, o których mowa w § 3 pkt 1-3, realizują nauczyciele prowadzący te zajęcia.

2. Cele główne

- rozwijanie wiedzy dotyczącej zawodów w i ich znaczenia
- redukowanie stereotypów dotyczących aktywności zawodowej
- wdrażanie do szacunku wobec pracy własnej i innych rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i talentów
- rozwijanie kompetencji związanych z pracą w zespole i organizacją aktywności własnej

3. Treści programowe z zakresu doradztwa dla klas I-III szkół podstawowych

1. POZNANIE SIEBIE

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Zajęcia związane z orientacją zawodową w klasach I-III prowadzone są w ramach procesu realizacji podstawy programowej i są w nią wkomponowane

Dodatkowo w ramach orientacji zawodowej:

- zostaną przeprowadzone wybrane zajęcia na podstawie publikacji pt. Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

- Brawo ja! - prezentacja własnych talentów
- Zawód moich rodziców
- Po co się uczyć?
- zostaną zrealizowane spotkania z przedstawicielami zawodów
- zostaną zrealizowane wycieczki zawodoznawcze

Literatura pomocna przy realizacji doradztwa zawodowego:

- Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych;
http://static.scholaris.pl/mainfile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
- Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEŻiU, Warszawa 2014;
<http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Blżej Przedszkola, Kraków 2016
- Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016
- Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011
- Strzezińska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

VII. Klasy IV-VI

1. Treść rozporządzenia

§2, pkt.3. Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I-VI szkół podstawowych obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

§3, pkt. 2 w klasach I-VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy;
pkt. 6 w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, z wyjątkiem szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

pkt 7 w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci, uczniów i słuchaczy

środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy

§ 7. I. Doradztwo zawodowe na zajęciach, o których mowa w § 3 pkt 1-3, realizują nauczyciele prowadzący te zajęcia.

2. Cele główne

- wdrażanie uczniów do samopoznania oraz kształtowanie wiedzy na temat własnych zasobów i ograniczeń
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania i analizowania własnych zasobów oraz ograniczeń pod kontem planów i aspiracji zawodowych
- zachęcanie uczniów do poznania różnych grup zawodowych
- rozwijanie umiejętności planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej uwzględniającej edukację całościową
- rozwijanie kompetencji miękkich związanych z planowaniem, pracą zespołową, zarządzaniem zadaniami w czasie oraz ustalaniem priorytetów

3. Treści programowe z zakresu doradztwa dla klas IV-VI szkół podstawowych

1. POZNANIE SIEBIE

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.
- Zajęcia związane z orientacją zawodową w klasach IV-VI wkomponowane są w bieżącą realizację podstawy programowej.

Dodatkowo w ramach orientacji zawodowej:

- zostaną przeprowadzone zajęcia z wychowawcą na podstawie publikacji pt. Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych
- Wybieram ten zawód, bo....
- Kiedy zaczynamy się uczyć a kiedy kończymy?
- Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój idealny styl uczenia się
- U drogowaskazy zawodowych umiejętności – od przeszłości do przyszłości
- Przedmioty, które lubię – jako drogowaskazy zawodowe
- zostaną zrealizowane spotkania z przedstawicielami zawodów
- zostaną zrealizowane wycieczki zawodoznawcze

Literatura pomocna w realizacji zajęć z orientacji zawodowej

- Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; (http://static.scholaris.pl/mainfile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf)
- Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4-6 szkoły podstawowej (<http://www.scholaris.pl/zasob/103923>)
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEŻiU, Warszawa 2014; (<http://euroguidance.pl/ksiazki/>)
- Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno- dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEŻiU, Warszawa 2006
- Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEŻiU, Warszawa 2004

VIII. Klasa VII

1. Treść rozporządzenia

§2, pkt 4 Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

§3 Doradztwo zawodowe jest realizowane

pkt 3 w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych na

obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy;

pkt 4 w klasach VII i VIII szkół podstawowych, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technikach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;

pkt 5 w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

pkt 6 w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, z wyjątkiem szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

pkt 7 w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci, uczniów i słuchaczy środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

2. Cele szczegółowe:

- wdrażanie uczniów do samopoznania oraz kształtowanie wiedzy na temat własnych zasobów i ograniczeń
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania i analizowania własnych zasobów oraz ograniczeń pod kątem planów i aspiracji zawodowych
- zachęcanie uczniów do poznania różnych grup zawodowych
- kształtowanie wiedzy o rynku pracy oraz umiejętności krytycznej analizy procesów w nim zachodzących
- rozwijanie umiejętności planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej uwzględniającej edukację całościową
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania i analizowania informacji dotyczących zawodów oraz rynku pracy
- rozwijanie świadomości dotyczącej znaczenia pracy w życiu człowieka
- kształtowanie wiedzy dotyczącej pełnienia ról na rynku pracy – pracownika, współpracownika, pracodawcy
- rozwijanie kompetencji miękkich związanych z planowaniem, pracą zespołową, zarządzaniem zadaniami w czasie oraz ustalaniem priorytetów
- rozwijanie umiejętności identyfikacji osób i instytucji wspomagających planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej oraz świadomości w jakich sytuacjach zwrócić się o poradę i wsparcie

3. Treści programowe z zakresu doradztwa dla klas VII-VIII szkół Podstawowych

I. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZES CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów; charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji formalnej i nieformalnej;
- 3.3 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO- ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów

Zajęcia z doradztwa zawodowego w klasie VII będą realizowane poprzez:

— Obowiązkowe zajęcia z doradcą zawodowym o tematyce:

Klasa VII

1. Zainteresowania, pasje i zdolności
2. Ścieżka kształcenia w Polsce
3. Ja w moich oczach
4. Jak mnie widzą inni
5. Poznajemy różne zawody
6. Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców

7. Praca jako wartość w życiu człowieka
8. Moje zasoby
9. Temperament jak z bajki
10. Współczesny rynek pracy

— Zajęcia z wychowawcą wg publikacji: „Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami”,

A. Dziurowska ORE Warszata 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>) klasa VII

- Moje umiejętności – moje sukcesy - s. 35
- W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...? - s.109

Literatura dla uczniów:

- Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zys i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2007
- Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011
- Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017
- Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3, Wydawnictwo Mind&dream 2016

Literatura pomocna w realizacji zajęć z doradztwa zawodowego:

- Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych;
http://static.scholaris.pl/mainfile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
- Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEziU, Warszawa 2014;
<http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore-edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009
- Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008
- Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno- dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006
- Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017
- Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka o działaniu, myśleniu i odczuwaniu, Difin, Warszawa 2008
- Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2012

IX. Harmonogram działań programu realizacji doradztwa zawodowego

Lp.	Tematyka działań	Podmioty/oddziały których dotyczy	Metody i formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
-----	------------------	-----------------------------------	---------------------------	-------------------	----------------------

		działania			
1.	Zapoznanie Rady Pedagogicznej z założeniami Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa zawodowego	Rada Pedagogiczna	Przedstawienie założeń i celów WSDZ	Wrzesień	Dyrektor szkoły Doradca zawodowy
2.	Uświadomienie dzieciom ich potencjału, umiejętności i talentów	Klasy I–VII, Grupy przedszkolne	Organizowanie zajęć aktywizujących mających na celu wydobyć potencjału twórczego, kreatywności, uzdolnień i talentów	I semestr	Wszyscy nauczyciele
3.	Organizacja zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań zgodnych z potrzebami uczniów	Klasy I-VII	Realizacja poszczególnych zajęć	Wrzesień	Nauczyciele przedmiotowi i kół zainteresowań, wychowawcy świetlicy
4.	Motywowanie uczniów do rozwijania swoich uzdolnień	Klasy I-III	Zachęcanie, pochwała podczas bieżących zajęć	I,II semestr	Wszyscy nauczyciele
5.	Spotkania z przedstawicielami zawodów	Klasy I-VII, Grupy przedszkolne	Prezentacja zawodu przez przedstawiciela zawodu	Cały rok	Wszyscy nauczyciele Doradca zawodowy
6.	Wycieczki zawodoznawcze	Klasy I-VII Grupy przedszkolne	Poznanie ciekawych miejsc pracy oraz poznanie specyfiki zawodu w odwiedzanym miejscu pracy	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele
7.	Aktualizacja gazetki klasowej oraz strony internetowej dotyczącej doradztwa zawodowego	Uczniowie klas I-VII, rodzice Uczniów, Grupy przedszkolne	Gazetka ścienna i Umieszczanie informacji na Stronie internetowej szkoły	Cały rok	nauczyciele
8.	Angażowanie uczniów do udziału w wolontariacie i samorządzie szkolnym	Uczniowie klas VI-VII	Zachęcanie i promowanie wolontariatu	Cały rok szkolny	Wychowawcy Pedagog Opiekun wolontariatu
9.	Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w realizacji WSDZ	Klasy I-VII, Grupy przedszkolne	Zasięganie porady opinii oraz korzystanie z pomocy w realizacji WSDZ	Cały rok szkolny	Wszystkie podmioty WSDZ
10.	Wyposażenie biblioteki szkolnej w literaturę dla uczniów i nauczycieli z zakresu doradztwa	Klasy I-III, wszystkie podmioty WSDZ	Bieżące uzupełnianie księgozbioru	Cały rok szkolny	Bibliotekarz

	zawodowego				
11.	Organizacja zajęć doradztwa zawodowego	Klasa VII	Realizacja zajęć warsztatowych z wykorzystaniem metod aktywizujących	II semestr	Doradca zawodowy
12.	Ewaluacja końcowa	Uczniowie klasy VII Wychowawcy klas	sondaż	Koniec II semestru	Doradca zawodowy

Metody i formy realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym:

Formy pracy adresowane do uczniów:

- Badanie (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety).
- Zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem.
- Udostępnianie informacji o zawodach, szkołach.
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- Prowadzenie kółek zainteresowań dla uczniów.
- Udzielanie indywidualnych porad uczniom.
- Organizowanie wycieczek.

Metody w poradnictwie grupowym najczęściej stosowane w pracy doradczej:

- Aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja.
- Metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról.
- Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
- Metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne.
- Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.

Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań programu:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Strzelcach Opolskich
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kadłubie
- Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- Instytucje kulturalne, SOK, PCK, biblioteka – filia w Kadłubie
- Szkoły ponadpodstawowe
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Kadłub
- Pracodawcy
- Placówki doskonalenia nauczycieli.

IX. Ewaluacja

Wdrożony Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego oraz Program Realizacji Doradztwa Zawodowego będzie systematycznie monitorowany i modyfikowany, aby pomógł w najefektywniejszym osiągnięciu zakładanych celów.

Podczas wdrażania programu wszystkie podmioty realizujące WSDZ i PRDZ systematycznie zbierają, rejestrują oraz wymieniają dane potrzebne do ewaluacji bieżącej i końcowej programu.

Program został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną Zespołu Placówek Oświatowych w Kadłubie Uchwałą nr 21/2023 w dniu 28.09.2023 r.

Uchwała nr 21/2023
Rady Pedagogicznej Zespołu Placówek Oświatowych w Kadłubie
z dnia 28 września 2023 roku

w sprawie zatwierdzenia programu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024

Na podstawie § 4 ust. 4 rozporządzenia MEN z 12 lipca 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
(Dz.U. poz. 325)

Na podstawie art. 70 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2017r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021r., poz.1082 z późn. zm.).

Rada Pedagogiczna Zespołu Placówek Oświatowych w Kadłubie uchwala, co następuje:

§1 Pozytywnie opiniuje się program doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024.

§2 Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Zespołu Placówek Oświatowych w Kadłubie

§3 Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Uchwała została przyjęta ilością głosów:

1. Za: 21

2. Przeciw: 0

3. Wstrzymało się: 0

Członków Rady Pedagogicznej ogółem: 24

Obecnych: 21